

Geloofsvorming

**Jeug strategie gesprekshandleiding
Jeug- en Familiebediening
Wes-Kaap Sinode
2017**

‘n Tafel

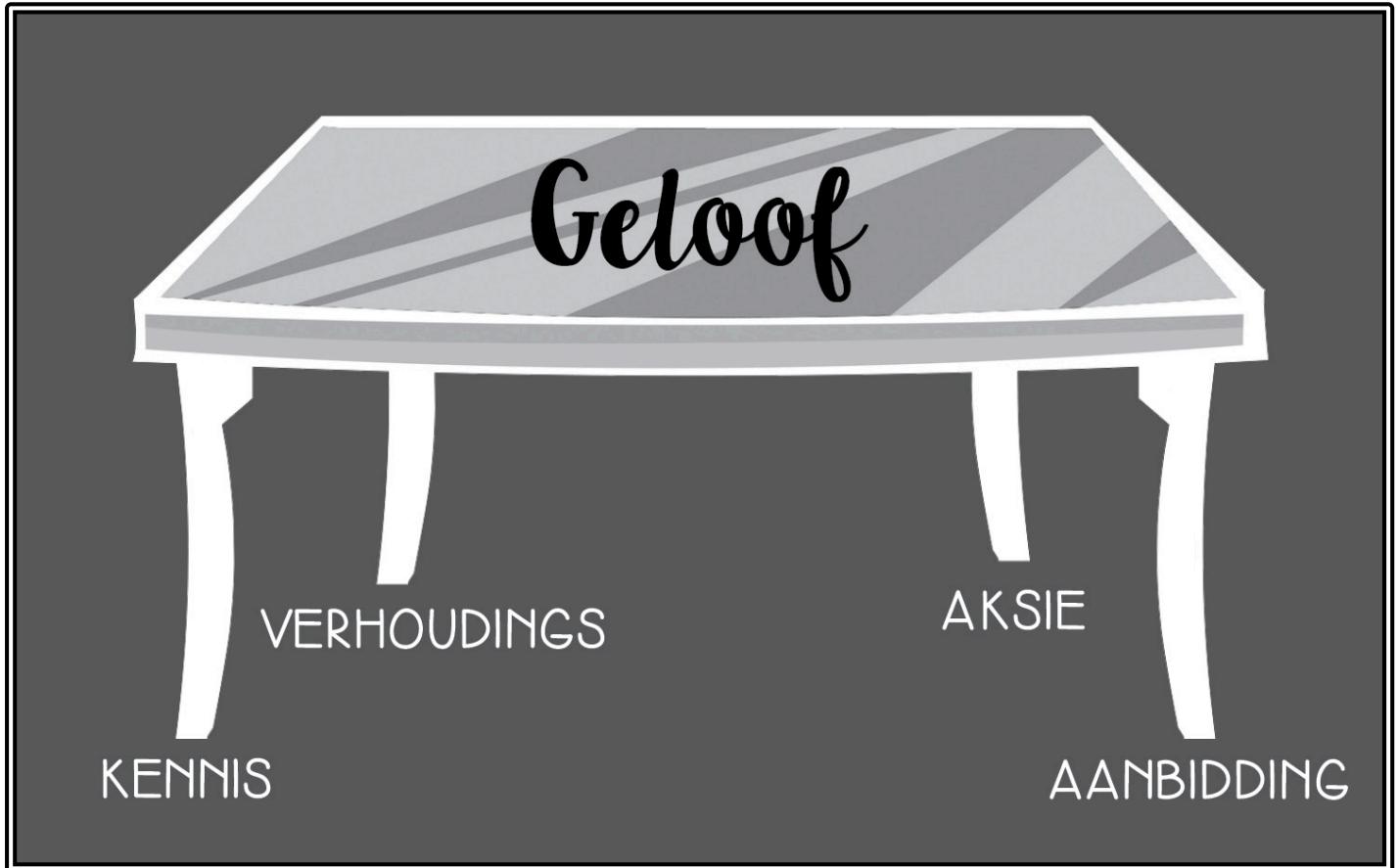

Geloof is soos ‘n groot eetkamertafel van hout. Geloovsvorming is ‘n proses net soos houtwerk. ‘n Hout tafel neem tyd, moeite, en vaardigheid om te maak, net soos geloof oor ‘n leeftyd gevorm word. ‘n Tafel wat met liefde gemaak is, kan ‘n erfstuk word wat vir jare familie en vriende se bymekaarkomplek word. Só ‘n tafel is ‘n ruimte waar stories en tradisies gedeel en gevorm word.

**Het jy al ooit gekyk hoe ‘n skrynwerker met hout werk?
Wat het jy gesien?
Geruik?
Gehoor?
Gevoel?**

Vertel van ‘n tafel in jou hede of verlede wat vir jou betekenis inhou.

Vier tafelpote

Soos 4 tafelpote, word geloof ook gevorm deur 4 aspekte wat geïntegreerd is. Hierdie 4 "pote" is:

**Kennis
Verhoudings
Aksie
Aanbidding**

Kennis

Kennis is nodig vir geloofsvorming. Hierdie kennis sluit in kennis oor God, Jesus en die Heilige Gees. Kennis oor die Bybel en kern geloofswaarhede. Kennis wat nodig is om in 'n verhouding met die Here te leef. Kennis oor die kerk en die gemeenskap van gelowiges. Maar dit sluit ook toegepaste kennis (lewenswyshede) in oor hoe om as 'n Christen te leef.

Verhoudings

Mense is nie gemaak om alleen te glo nie, maar om saam te glo en mekaar se geloof te versterk. Geloof word gevorm in verhoudings met ander deur dissipelskap, mentorskap, gemeenskap van gelowiges en die kerk. Geloof is hoe jy as Christen in verhouding met jouself en ander as gelowige leef. Geloofsvorming is interaktief en 'n lewenslange vormingsproses.

Aksie

Geloof wat nie oorgaan tot dade nie, is nie werklik geloof nie. Geloof is nie net kognitiewe waarhede of verhoudings nie, maar ook 'n gehoorsame navolgelingskap van Jesus wat jou dade, woorde, houding, keuses, waardes en doelwitte beïnvloed. Ons word geroep om as God se ligdraers in die wêreld te leef, na ander uit te reik en 'n verskil in die wêreld te maak. Geloof en lewe is geïntegreerd.

Aanbidding

Hoe geloof werk is ook 'n misterie en verskil van persoon tot persoon. God stap 'n individuele pad met mense en mense ontmoet God op verskillende plekke en maniere. Mense se verskillende spiritualiteite beïnvloed hoe hulle God beleef en aanbid.

Hoe is jou geloof gevorm?

**Kan jy aan mense, plekke of geleenthede dink wat
'n impak op jou geestelike groei gehad het?**

**Kan jy aan voorbeelde dink van hoe die 4 tafelpote
in jou lewe gestalte kry?**

kennis
verhoudings
aksie
aanbidding

Hoe lyk jou gemeente se 4 bene van geloofsvorming?

*Die vier tafelpote van geloofsvorming het egter in vandag se tyd 'n unieke uitdaging en toepassing. Met ander woorde, alhoewel kennis altyd belangrik is, word kennis vandag vir die jonger generasie op 'n ander, nuwe manier gevorm. En so ook verhoudings, aksie en aanbidding. Hoe lyk hierdie vier tafelpote in jeugbediening vandag? Voltooi die **100 vraag vraelys** (aan die einde van die boekie) en gebruik die volgende gedeelte om dit te bespreek.*

1. Kennis

Dink aan 'n geleentheid waar jy saam met ander kos maak.
Hoe doen julle dit?

Kan jy aan 'n geleentheid dink toe jy iets nuut aangeleer het?
Vertel.

Hoe help dit ons om nuut te dink
oor die manier hoe ons kennis deel
in geloofsvorming?

Multi-dimensioneel

Die kosmaak metafoor is 'n goeie manier om te verstaan hoe kennis vandag anders as die verlede gevorm word. In die verlede is kennis hoofsaaklik deur 'n kenner (of boek) oorgedra. Dit was meestal 'n een-rigting en een-dimensionele proses. Dink maar aan 'n onderwyser wat voor 'n klas staan en onderrig gee. Dit was 'n proses waarin die teorie verduidelik is en daarna het die ontvanger dit dan prakties gaan toepas.

Vandag werk dit meer soos om te leer fietsry of kook. Dit is 'n multidimensionele proses waar kennis op verskeie maniere ingewin word (uit boeke, met behulp van tegnologie, deur te eksperimenteer, vanaf ander mense, ens.). Almal neem deel aan kennis oordrag (almal het 'n bydrae en deel hul kennis of ervaring) – dink maar aan 'n familie wat saam kos maak of 'n internetgroep van ouers wat raad met mekaar deel. Die teorie kom nie noodwendig voor die praktyk nie. Praktyk – teorie – praktyk – teorie vorm 'n herhalende siklus.

Lys die plekke waar jeug betrek word of bedien word in jou gemeente (byvoorbeeld erediens, kategese, kampe, uitreike, feeste, kleingroepe, ens.)

Merk waar elkeen op die volgende KENNIS kontinuums is en gesels daaroor:

2. Verhoudings

Vertel van 'n piekniek of braai waar verskillende ouerdomme saam gekuier het.

**Kan jy aan nog 'n geleentheid dink toe jy só 'n ruimte ervaar het waar verskillende ouerdomme bymekaar was?
Vertel.**

Hoe help dit ons om nuut te dink oor die rol wat verhoudings in geloofsvorming speel?

Inter-generasioneel

'n Piekniek is 'n toepaslike metafoor vir hoe geloof te midde van verhoudings gevorm word. In die verlede was daar 'n tyd wat die klem daarop geval het dat elke ouderdomsgroep op hulle eie bedien moet word. Nou word die waarde weer opnuut ontdek dat geloof ook tussen ouerdomsgroepe (inter-generasioneel) wederkerig gevorm word.

Net soos 'n piekniek 'n mens uit jou gemaksone haal en soms heerlike chaos kan veroorsaak, lyk ruimtes waar geloof inter-generasioneel gevorm word ook anders as waaraan ons gewoond is. 'n Piekniek vra dat almal saam op die grond sit, almal die kos deel en almal deelneem aan die gesels en kuier. Ruimtes waar geloof binne verhoudings gevorm word vra ook dat elkeen gelyk behandel word, almal deelneem en dat elkeen 'n bydrae maak.

**Lys die plekke waar jeug betrek word of bedien word in jou gemeente
(byvoorbeeld erediens, kategese, kampe, uitreike, feeste, kleingroepe, ens.)**

Merk waar elkeen op die volgende VERHOUDINGS kontinuums is en gesels daaroor:

Eenrigting kommunikasie

Deelnemende kommunikasie

Afwaarts (Ouer na jonger)

Wederkerig (oud na jonk en andersom)

Oppervlakkig

In diepte

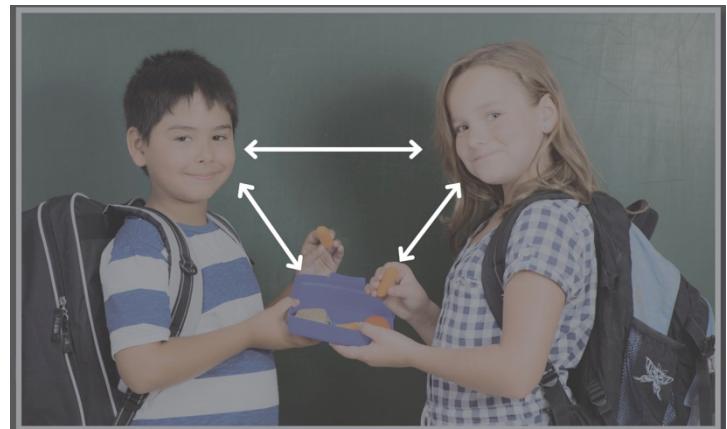
3. Aksie

**Waar en op watter manier het jy die afgelope week
ervaar dat Jesus jou gebruik?
Vertel.**

**Hoe help hierdie verhale ons om na te dink
oor hoe ons ons geloof leef?**

Geïntegreerd

'n Kosblik is 'n toepaslike metafoor van hoe aksie deel uitmaak van geloovsvorming. Kosblikke word oral saamgeneem na die plekke waarheen ons elke dag gaan – skole, studieplekke en werksplekke. Dit is 'n metafoor van ons alledaagse lewens. Wanneer 'n kosblik se inhoud gedeel word, duï dit op omgee, verhoudingsbou en diensbaarheid tussen mense in ons leefwêreld.

Aksie duï op die deel van geloof wat dade, woorde, keuses en houding insluit wat ons leefwêreld beïnvloed. Voorheen het mense dikwels gedink aan Christelike dienswerk as iets wat by die kerk gebeur of korporatief deur die kerk georganiseer word. Vandag lê ons opnuut weer klem daarop dat ons geloofsaksies geïntegreerd moet wees met ons alledaagse lewe. Geloof word gevorm daar waar objektiewe kennis prakties toegepas word en uitvloeи in 'n lewe van diensbaarheid.

**Lys die plekke waar jeug betrek word of bedien word in jou gemeente
(byvoorbeeld erediens, kategese, kampe, uitreike, feeste, kleingroepe, ens.)**

Merk waar elkeen op die volgende AKSIE kontinuums is en gesels daaroor:

By die kerk

By die huis / leefwêreld

Klein groepie neem deel

Almal neem deel

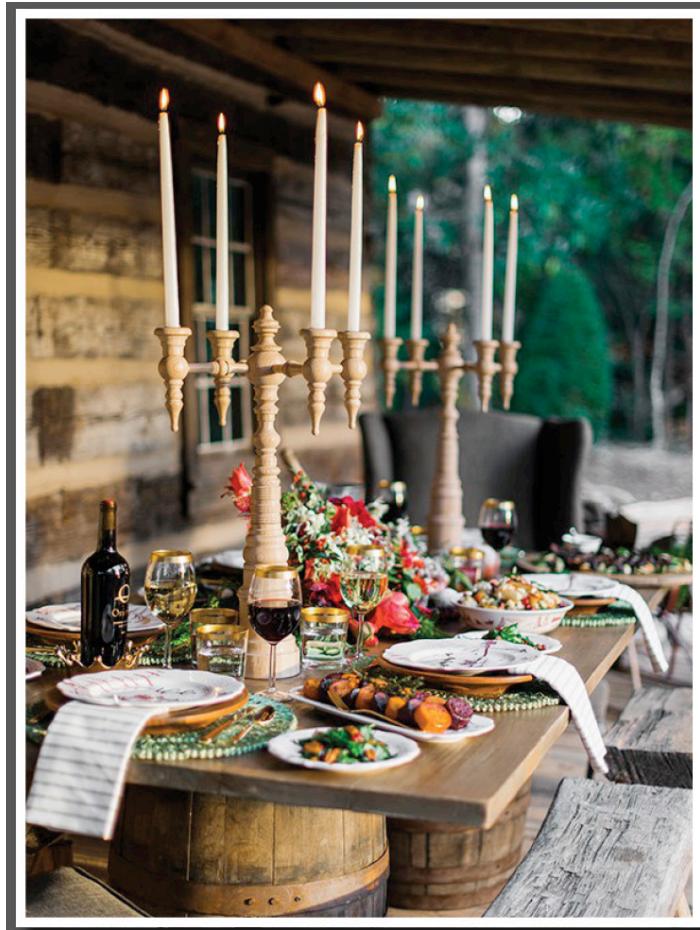

Teoretiese opleiding

Praktiese opleiding

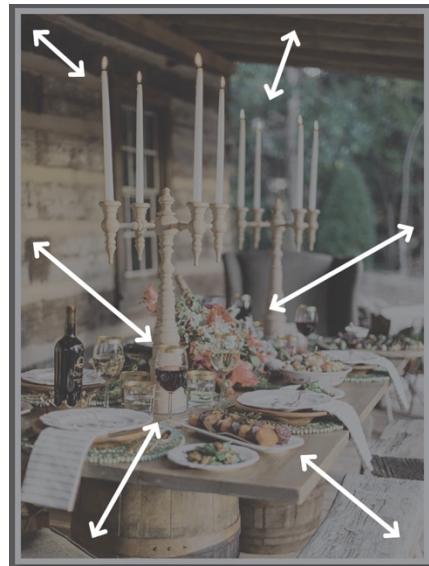

4. Aanbidding

Waar en wanneer ervaar jy God?

**Hoe beïnvloed die Bybel jou geloof?
En preke?
En mense?
En musiek?
En die nood van die wêreld?
En gehoorsame dade?
En die natuur?
En stilte?
En simboliek?**

Verskeidenheid spiritualiteit

'n Feesmaal kan 'n metafoor wees vir aanbidding. As mense 'n feesmaal beskryf, is daar verskillende dinge wat elkeen geniet. Een persoon sal die kos geniet, 'n ander een sal noem dat die kerslig of blomme mooi was, 'n ander sal weer die geselskap geniet en nog 'n ander een sal die musiek waardeer. Sommige sal let op die groep se ervaring, en vir ander sal individuele gesprekke belangrik wees. Sommige sal let op die algehele atmosfeer van die geleentheid en ander sal weer spesiale of besondere oomblikke geniet.

Net so is ons vandag baie bewus daarvan dat kinders en jongmense God op verskillende maniere ervaar. Dit geld natuurlike vir volwassenes ook! Sommige sal groei wanneer hulle meer leer van die Bybel of geloof, ander wil met mense of hul geloofservarings gesels, ander wil God met musiek aanbid, ander weer met stiltes of simbole. Sommige mense ervaar God in die natuur, ander wil weer diensbaar wees en sien God raak waar mense 'n verskil in die wêreld maak.

**Lys die plekke waar jeug betrek word of bedien word in jou gemeente
(byvoorbeeld erediens, kategese, kampe, uitreike, feeste, kleingroepe, ens.)**

Merk waar elkeen op die volgende AANBIDDING kontinuums is en gesels daaroor:

Eenvormige styl

Diverse style

Beperkte ruimtes

Verskeidenheid ruimtes

Lae kennis oor spiritualiteit

Hoë begrip vir diversiteit

100 vrae oor geloofsvorming in jeugbediening:

Merk watter stellings waar is van julle gemeente se jeugbediening:

	1. Ons werk nie net uit die kategese boek nie
	2. Die kategote word aangemoedig om hul groepe se huise te besoek
	3. Ons maak gebruik van stiltes in die kategese
	4. Daar is plaaslike uitreike
	5. Die kategote bel almal op hul verjaarsdae
	6. Ons werk dikwels met ander hulpmiddele behalwe die boekie in die kategese
	7. Daar is gereeld getuienissoor dienslewering in die eredienste
	8. Ons doen moeite om mense dinge te laat ervaar
	9. Kinders/tieners word aangemoedig en bemagtig om betrokke te wees by die basaar
	10. Die kategote het almal in hul groepie op 'n whatsapp groep
	11. Ons kategote staan nie voor die groep en leer nie
	12. Ons hou soms diens of kategese in die natuur
	13. Ons maak baie gebruik van die kerkjaar simboliek in die diens
	14. Die leier van die kategese het die kategote op 'n whatsapp groep
	15. Kinders neem ook kollekte op
	16. Ons kinders sit nie in rye nie
	17. Tieners help ook met die nagmaal
	18. Ons jeugbediening sien om na die natuur
	19. Ons maak moeite om die sakramente op 'n verskeidenheid maniere te vier
	20. Die kategote versorg mekaar geestelik
	21. Daar is ook kinders/tieners wat mense binne en buite die gemeente ondersteun
	22. Ons sing verskillende tipe liedere in die diens
	23. Ons jeugbediening is betrokke by arm mense
	24. Ons word met verskillende instrumente begelei
	25. Ons het pogings om die ouers te betrek by kategese
	26. In die jeugbediening kry elke kind/tiener blootstelling aan nood
	27. Ons kategote vertel verhale uit ons eie lewens
	28. Die tieners loop met mekaar 'n geestelike pad
	29. Ons tieners weet hoe om met ander rasse verhoudings te bou
	30. Ons maak tyd vir gebed in die erediens
	31. Die tieners gee om vir mekaar in die groep

	32.Ons het getuienis in die diens
	33.Ons kinders vertel verhale uit hul eie lewens
	34.Ons tieners leer om self na te dink oor oplossings vir die nood
	35.Ons fokus nie net op Bybelkennis in die kategese nie
	36.Ons het groot groep geleenthede waar kinders mekaar beter leer ken
	37.Kategete vertel stories waar hulle hul lig laat skyn
	38.Ons kategete sit op dieselfde vlak as hul groep
	39.Ons het gebedsreise op kampe
	40.Ons gebruik soms <i>video clips</i> in die kategese
	41.Graad 8's tot Graad 11's het gedeelde aanbiddingsgeleenthede
	42.Die tieners help met die kinderbediening
	43.Ons kategese lyk nie elke week dieselfde nie
	44.Ons gebruik visuele hulpmiddels
	45.Ons stel belang in die kinders se opinie oor die onderwerp
	46.Die kinders/tieners bid vir mekaar
	47.Ons help kinders om by die skool diensbaar te wees
	48.Kategete word opgelei om die verskillende spiritualiteitstyle te verstaan
	49.Kinders het vrymoedigheid om hul eie menings te deel in die kategese
	50.Kinders kry kans om moeilike vrae te vra
	51.Die kinders/tieners bid vir hul kleingroepleier
	52.Ons tieners oefen by die kerk om diensbaar te wees
	53.Daar word elke week terugvoer geleentheid gegee oor die toepassing van die vorige week se tema
	54.Dit word aan kategete gekommunikeer om nie al die antwoorde te gee nie
	55.Daar word ruimte gelaat vir selfontdekking
	56.Die kerkraad woon ook soms die jeug geleenthede en kategese by
	57.Almal in die gemeente word gedurig aangemoedig om iewers diensbaar te wees
	58.Ons kinders sit in 'n kring saam met hul groepleier
	59.Die predikant of leier is nie die enigste persoon wat kampe aanbied nie
	60.Daar is gebedstasies (kreatiewe gebed) in die eredienste
	61.Ons kampe bestaan nie meer uit lesings nie
	62.Families is belangrik in die eredienste
	63.Ons tieners leer hul gawes ken
	64.Verskillende spiritualiteitstyle word in ons gemeente gevier
	65.Ons kamp gebruik verskeie metodes om kennis saam te ontdek
	66.Families is saam diensbaar by die kerk
	67.Daar is gereeld getuienissoor dienslewering in die eredienste

	68.Tieners kry kans om vrae te vra in ‘n erediens
	69.Die temas van dienste sluit familie onderwerpe in
	70.Ons vier die kerkjaar in die jeugbediening met rituele en kleure
	71.Daar is interaksie in die dienste
	72.Kategete help kinders met die toepassing van die les
	73.Ons kyk video's in die kategese
	74.Almal in die gesin neem deel aan huisgodsdiens
	75.Die jeugbediening versorg ook ouer mense
	76.Ons hoor gereeld dat tieners by die skool betrokke is by liefdadigheid
	77.Tieners word gehelp om hulle eie spiritualiteit te leer ken
	78.Daar is meer volwassenes wat ‘n kind begelei as net sy/haar ouers en die kategete
	79.Ons gebruik simbole in die kategese
	80.Ons gebruik ervaringsleer op kampe
	81.Huisgodsdiens in ons huise is ‘n baie lekker gespreksgeleenthed
	82.Mentorskap prosesse word aangemoedig
	83.Daar is diensgeleenthede
	84.Ons luister na musiek in die kategese
	85.Ons gebruik die internet vir kategese
	86.Ons nooi kinders saam op gemeente uitreike
	87.Almal in die gemeente weet watter diensprojekte die kerk doen
	88.Ons gebruik die natuur om oor God te dink op kampe
	89.Kinders/tieners kry ook kans om iets in die kategese aan te bied
	90.Ons kinders het aparte dienste
	91.Daar is langer en volhoubare uitreike
	92.Ons kategese help mense met die kop spiritualiteit
	93.Ons kategese help mense met die hand spiritualiteit
	94.Ons kategese help mense met die hart spiritualiteit
	95.Ons kategese help mense met mistieke spiritualiteit
	96.Daar is ‘n kinder oomblik in ons eredienste
	97.Tieners word aangemoedig en bemagtig om hul eie idees te bring en diensprojekte te beplan
	98.Beaardes is betrokke by die jeugbediening
	99.Verhoudings tussen leiers en kinders/tieners behels dieper kommunikasie
	100.Kategete neem kinders saam met hulle op diensprojekte of uitreike

**Merk watter nommers as WAAR gemerk is, en gee een punt vir elk as volg:
(OF tel die aantal kere wat “waar” gemerk is by elkeen van die swart, rooi,
groen en pers gemerkte vrae).**

Kennis:

**Vraag nommers 1, 6, 11, 16, 27, 33, 35, 38, 40, 44, 45, 49, 50, 54, 55, 58, 59, 61,
65, 68, 74, 81, 85, 89, 96,**

Totaal: /25

Verhoudings:

**Vraag nommers 2, 5, 10, 14, 20, 25, 28, 31, 36, 41, 42, 46, 51, 56, 62, 66, 69, 71,
75, 78, 82, 86, 90, 98, 99**

Totaal: /25

Aksie:

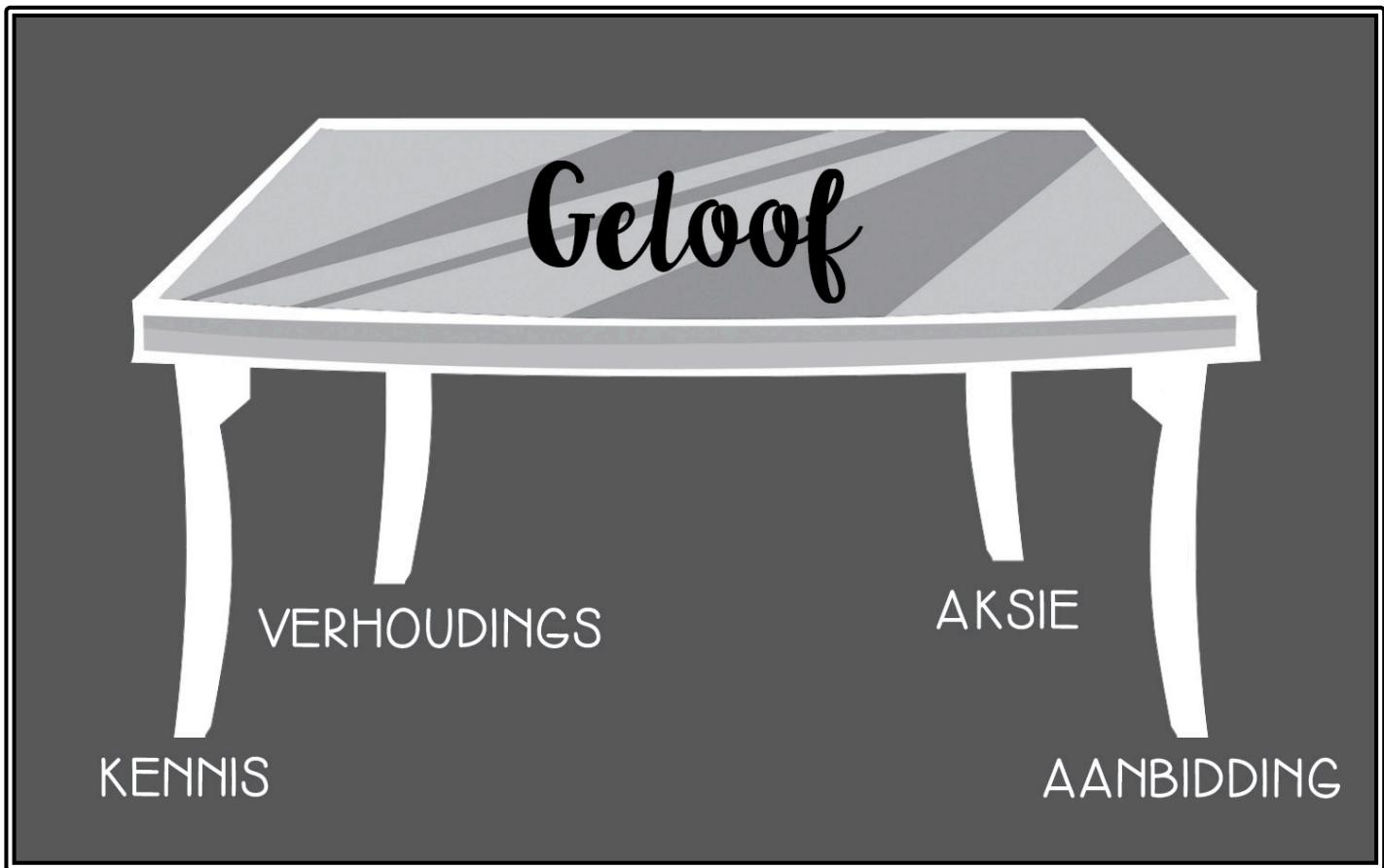
**Vraag nommers 4, 7, 9, 15, 17, 18, 21, 23, 26, 29, 34, 37, 47, 52, 53, 57, 63, 67,
72, 76, 83, 87, 91, 97, 100**

Totaal: /25

Aanbidding:

**Vraag nommers 3, 8, 12, 13, 19, 22, 24, 30, 32, 39, 43, 48, 60, 64, 70, 73, 77, 79,
80, 84, 88, 92, 93, 94, 95,**

Totaal: /25

Gesels saam oor die jeugbediening:

Watter “tafelpoot” van geloovsvorming is
volgens die vraelys die langste?
En die kortste?
Stem jul saam?

Kyk na die stellings by die “tafelpoot” wat die kortste is?
Watter van die stellings kan jy oorweeg
as idees om te implementeer?

Kyk na die groot prentjie van alles wat gebeur in die gemeente waar kinders, tieners of gesinne betrokke is.

Kennis

- Kategese moet hervorm word na 'n ruimte vir geloofsvorming i.p.v. geloofsoordrag. Dink na oor hoe die jaarbeplanning, kurrikulum, lokale, tye, styl en kommunikasie hiertoe kan bydra.
- Gebruik kreatiwiteit en aktiwiteit om deelname te bevorder.
- Kategete moet toegerus word om gesprekke te fasiliteer wat geloofsvorming begelei in plaas van "onderwysers" wat geloof oordra.
- Kyk na die verskillende ruimtes waar "kennis" gevorm word in die gemeente, maar ook tuis en by die skool en ondersoek hoe dit meer multi-dimensioneel en interaktief gerig kan word.

Verhoudings

- Dink na oor waar en hoe 'n verskeidenheid verhoudings gevestig kan word.
- Skep nuwe rolle/geleenthede sodat meer mense by mekaar betrokke kan wees.
- Dink oor hoe die jeugbediening kan oorvleuel met meer gemeente aktiwiteite of anders om.
- Skep geleenthede waar ouers en kinders/tieners saam geloof kan beoefen, aanbid of saam kan dien.
- Rus ouers toe en maak hul deel van geloofsvorming (btrek hul by die kategese, eredienste en jeuggeleenthede).
- Bevorder familie gewoontes en 'n huisgeloof praktyk.

Aksie

- Skep geleenthede vir elke ouderdomsgroep om diensbaar (ook saam met ander) te wees.
- Bevorder blootstelling aan nood en diens/uitreik projekte.
- Maak 'n duidelike verbintenis tussen kerk en leefwêreld met die gebruik van storievertel, getuienisse en die viering van lewensfases/oomblikke.

Aanbidding

- Gebruik die Kerkjaar as 'n manier om ruimte te skep vir verskillende spiritualiteit in die eredienste, tydens huisgeloof en in die kategese.
- Vestig geloofsgewoontes.
- Gebruik kampe en uitstappies in die natuur.
- Gebruik kreatiewe gebed en aanbidding as deel van jeugbediening.
- Dink aan 'n verskeidenheid van mediums en skep geleenthede om elkeen te ervaar (musiek, kuns, drama, *video clips*, stiltes, simboliek, kleure, ervaringsleer, avontuur, ensovoorts).

Vir meer nadenke en voorstelle, besoek gerus www.dinkjeug.co.za

Gebruik die volgende hulpmiddels:

gooi & gesels speletjie

Die speletjie kan gratis afgelaai word by:

<http://dinkjeug.ngkerk.net/2019/03/12/glo-en-gesels-speletjie/>

Hierdie speletjie is ontwerp om intergenerasionele geloofsgesprekke te faciliteer. Op 'n speelse manier kan daar in gesinne of tydens kategese saamgesels word oor verskillende geloofstemas. Dit kan ook ingespan word as deel van ouertoerusting of kinder oomblikke in 'n erediens. Spin die wiel en kies dan 'n kaart met ooreenkomstige kleur uit die pakkie. Antwoord die vraag en/of nomineer iemand anders om die vraag te antwoord. Luister, gesels en speel saam om dieper kommunikasie oor stories, geloof en tradisies te bevorder. Dit is geskik om te gebruik met alle ouderdomme.

onsglo

Laai die toep “onsglo” af of besoek die webtuiste www.onsglo.co.za

Hierdie app is ontwikkel om te gebruik in gemeentes/gesinne/kategese/kleingroepe om 25 geloofstemas saam te ontdek. Dit is rangskik rondom die 5 solas sodat dit ook gebruik kan word as deel van die reformasie vieringe. Dit kan deel vorm van 'n 5 weke of 25 weke program of dit kan in enige volgorde gedoen word.

dinkjeug

Webtuiste www.dinkjeug.co.za of “dinkjeug” op Facebook of Pinterest

Hierdie webtuiste met gepaardgaande Facebook blad en Pinterest bord, is daarop gemik om jeugbedienaars (jeugwerkers, predikante, katekte en ouers) te ondersteun deur hulpmiddels en toerustingsmateriaal gratis beskikbaar te stel asook gesprek en nadanke oor jeugbediening aan te moedig.

#Imagine

Besoek www.imaginemovement.co.za

#imagine feeste – maak hierdie kamp deel van jul jeugstrategie

#imagine kidz – gebruik tiener leiers as deel van jul jeugbediening en uitreik strategie

re#imagine – gebruik die opvolgmateriaal van #imagine om skole en die gemeenskap te bedien, asook opvolg jeugaande, jeugweke, gemeenskap saam-eet geleenthede, ens. te reël